

Rakša ar pefuhstičanu
par pašti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakša beš pefuhstiča-
naš Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
deenahm no p. 10 sahtoht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedeku.

Rakša
par fludinašchā:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit) rindu, jeb
to weetu, lo tabda rinda
eenem, rakša 10 kap.

Redakcija un ekspedizija
Rīgā,

Ernst Plates bilšču un
grahmatu-ordlatarā pē
Pehtera basnijas.

№ 43.

Sestdeend 28. Oktober

1878.

Rādītājs.

Saunatahs siņas. Telegrafa siņas.

Selkšes meš siņas. No Rīgas: Bidšemes gubernatora l. pabebrāuzis; gohda-medala šcheenas laufmanim; eefuhstijums. No Aljafcheem: selta-tahjas. No Rahršdabas: koncerte preefšch labdariga mehrka. No Beshwaines pufes: pabr linu mehlfšchānu. No Selgawas: gohda-medala; bišālohpibas beedri-bas spreedums. No Wentspils: stribšs baptištšs. No Dinaburgas: sabdš-bas. No Witohštas: pabr tureenas auglibu. No Saratowas: ne-apdohmiga fšchāufšchāna. No Sewastopoles: baltas maišes truhfums. **Uhršemes siņas.** No Anglijas: Afganistānes buhšchāna. No Leipzi-gas: sozjaldemokrati. No Spanijas: pabr fehnina fleplawu u. t. pr. **Peelitumā:** Trihs naudas gabali. Graudi un seedi.

Saunatahs siņas.

No Rīgas. Rīgas pilssehtas weetneeku šapulžē tai 15ā Oktoberi nahja pahršpreefšchānā tas preefšchlikums pabr pat-wehruma-namu preefšch nabaga šchihdeem. Šchis preefšchli-kums tika peenemts un tad tahs preefšch fšchi patwehruma-nama no zeeniga gubernatora lunga apstiprinatahs statutes bija illasitās, tad nospreeda, zeenigam gubernatora lungam to pašnoht, ka augšcham minetais preefšchlikums peenemts.

— Pahr kara-wihru fanemšchānu un apšweizinašchānu Rīgā waram fšchahdas siņas pašneegt. Zetortdeenu pahrnahja us Rīgu šapeeru batalons, kas pee Schiplas u. t. pr. til duhšchigi us dšchwibu un nahwi zihnijuschees. Zetortdeenu ap pulksten pusdesmiteem atnahja pirmāis pulks. Leels pulks lauschu bija pee bahauscha un us tuwajahm eelahm fanahzie. Atnahfuschee karewji tika no zeen. gubernatora lunga, no kara-wihru un pilssehtas preefšchneekem apšweizinati un tad us kasermeem aishwaditi. Lauschu pulks winus apšweizinaja ar urrah-saukšchānu. Pilssehtā nami bija ar karohgeem pusch-koti. Wehl jo wairak lauschu bija fanahfuschi wakarā, tad ohtris šapeeru pulks ap pulkst. 7, 47 minutehm atnahja.

Sastahdijahs ihpašča komiteja preefšch atnahfuscho kara-wihru apšweizinašchānas. Šchi komiteja usaizinaja, peektdeenu ap pulksten 10 fanahkt pee gildeš nameem Rīgas pilssehtas gwardiju, peezas dšeedašchānas beedribas, un zitas beedribas. Ta lahtiba, ka beedribas un ziti nostahsees pee eefšchānas, bija tahda:

Pa 4 wihreem nostahjahs rindā un tad wifī dohdahs žaur Schluhau- un Pils-ecelu us pilsplazi. Pa preefšchu eet pils-sehtas gwardi ar mušhka lohri papreefšchu, tad nahl 5 šchee-nes, dšeedatoju beedribas, šcheem peebeedrojahs Kreewu amatneeku beedriba, štrehneeku beedriba, politeknikas studenti, Latweefšchu

beedriba un uguns-dšehfeji. Us pils-plazi wini fateekahs ar šapeeru batalonu, kas is basnijas nahl, tad wifī lohpa doh-dahs žaur Schluhau-, Kauš- un Kalku-ecelu us Wehrmana dahrfu, kur šapeeri teel ar meelastu no pilssehtas waldes us-nemti.

No Bauskas. Rā „Mit. Ztg.“ šino, tad deht wiltas pa-pihra naudas illaišchānas laudis ic Bauskā usnemta ismek-lešchāna pret wairak zilweekem, kas jaw tur ir zeeti fa-nemti; ari Selgamā šchihš leetas deht ir diwi schihdi tikufchi apzeetinati, no kureem weens sem polizejas usraudššchānas ti-zis aishuhtihšs us Bausku. Šcho šinu pašneedsot mums ja-atgabina, ka leelaku papihra naudas gabalu fanem, lai labi apskatahs, ka wiltu naudū nepeenem.

No Bez-Subatas teel „Rig. Ztg.“ šinohts, ka tai 23schā Oktoberi nodegufe rija, kas ar labibu bijuse pilna. Šlahde šneedsotees lihds 800 rubleem. Rā rahdahs, tad uguns ar tahdu nodohmu peelaista, lai ta tahlati isplahitohs un tā lee-laks uguns-grehšs isplahitohs, kur pee glahbšchānas laundari waretu nosagt un laupih.

No Bihnes. Rā no tureenes teel šinohts, tad tur tai 22trā Oktoberi bijis breefmigs šneega putnis, kahdu ap to gada laiku nebija peedšhwojuschi.

No Australijas. Frantschu pawalstei Saun-Kaledonijā iszeh-luschees nemeeri, bet nemeeri tagad fahf masinatees.

No Parihses. Rā jaw lasitajeem šinams, tad Parihsē teel sirgu gata ehstā. Tagad mehš waram fšchahdu šinu pašneegt: Parihsē ir 60 flaktuhšchi, kur tilai teel pahredohta sirgu, ehseu un sirgehsetu gata. Behrnā gadā šchinis flaktuhšchšs tika kanti 10,619 sirgu, ehseu un sirgehsetu, kuru gata tika no Parihsneekem pawallata. Aispehrnā gadā tika no minefeem leellohpeem preefšch gatas kanti kahdi 9,270 gabali, tā ka, aispehrno gadu ar pehrno gadu falihdsinajoht, weena gada-laiķā nofauto lohpu flaktis pawairojees ar kahdeem 2350 gabaleem. No tam nu redsams, ka sirgu-, ehseu- un sirgeh-setu-gatas mihlotaji Parihsē štipri wairojahs.

Telegrafa siņas.

No Londones tai 26. Oktoberi. Rihlu, prohti tai 27. Oktoberi buhs leela ministeru šapulže pee Bikenšilda.

No Konstantinopoles tai 25. Oktoberi. Nemeerneeku pulki Bulgarijā jaw aishewuschees lihds Achichilebejai un taišahs us-brukt Balankai, Sabundjai un Kuchanai.

Gefchsemes sinas.

No Rigas. Widsemes zeenigs gubernatora lungs, barons Neg'ill Gildenbandt, kas us ahrsemehm bija aisbrauzis atpubfchanahs deht, tagad tai 21mā Oktoberi no ahrsemehm pahrbrauzis un gubernijas pahrwaldifchanu usnehmis.

— Schejeenas papihru- un rakstamu-leetu bohdes un kaufmanu grahmatu fabrika ihpafchneeks Ad. Freyberg (andeles-wahrds jeb firma „August Lyra) ir us Parihses pafaules-leetu istahdi tizis pagohdinahs ar fudraba medatu.

No Rigas. Mums peenahzis fchahds raksts ar to luhg-fchanu, lai to fawā lapā usnemam:

Wihlo Mahjas weesi! Lew tatschu dauds to lasitaju Rigā un tā tad ari Tawa balfs eewehrojama Rigas buhfschanā, tapchz luhdsams usnemi fchahdas fchē peeliktas rindinas: Ja kahdam darifchana bijuse us Rigas polizejas pafes-kantori jeb biro, tad tahdam newikoht ta jautafchana prahtā fchaujahs: „Kā gan gadeem zilweki war fchahdas ruhmes strahdaht un kā wifpabri teefas war no publikas pagehreht, lai fchahdas ruhmes usurahs, kas darifchana deht tur nonahlfchi dabuhn gaidiht? Waj preefch tahdas fwarigas teefas nodatas nebuhtu eefpehjams labaku un derigaku weetu jeb ruhmi apgahdaht? Tahdā buhfschanā nedohmaju nepareisi darijis, ja teem lungeem, kuru rohla fchi leeta stahw, to luhg-fchanu issaku, lai par kahdu ruhmes jeb weetas pahrlabofchanu preefch pafes-kantora gahdatu.

Dauds wahrda kahds Ridsneeks.

No Mijascheem. Kā fchejeenas Wahzu awises sino, tad fwehtdeenu tai 21mā Oktoberi Mijaschs bijufchi reti fwehtki, prohti tureenās muischas ihpafchneeks Dr. med. Eduard v. Behm un wina laulata draudfene Christine, dšm. Reimers, fwineja fawas selta-kahsas. Behrni un behrnu-behrni bija us fcheem fwehtkeem fanahlfufchi. Pee muischas rohbeschahm laudis bija ustaisjufchi gohda-wahrtus is pateizibas par to labumu, ko zeenigais muischas ihpafchneeks, ahrste buhdams, wineem parahbijis. Tad ari no ziteem apgabaleem bija nahlfufchi fuhitee, kas winam fawu pagastu wahrda laimes-wehleschanas issajija. — Swehtki beidsahs ar gohda-maltiti.

No Kahrfdabas. Paskatijohs fludinajums un lasiju: „Vaiziga konzerte Kahrfdabas walstis-flohla. Genahlfums preefch labdariga mehrka.“ Teikta deena drihs peesteidsahs, nogahju klauftees. Tirses ragu musihkis jaukus gabalus fpehleja, jaukts kohris sem Kahrfdabas flohlotaja Jaunsara k. wadisfchanas wairaf tautas-dseefmas dseedaja. Bes tam wehl us fchihis konzertes bija atnahzis wihru kohris no Kraukleneefcheem sem Gabena k. wadisfchanas, kas daschas dseefmas jauki dseedaja. Tā skandinaja Kahrfdabas konzerte preezigas dseefminas jaunusmuhretā flohlas-namā, kura tik tai 19tā Oktoberi no Beswaines mahzitaja Auning lunga tika eefwehtita. Sihlftais.

No Naunas pufes mums peenahzis fchahds sinojums. Igi naw peedfihwohts tahds filts rudenis, tā fchini gadā. Tā par peemehru pee mums semenu ohgas fahla atkal seedeht un jaunās ohgas sagatawotees, kas, ja pahri deenu filts laiks paleef, buhs pilnigi eenahlfchahs. Tapat ari rudsupufes pa ohtru reisu fahlfufchas seedeht un tilpat jaukas usseedejufchas, tā tas pa wasaru mehds buht.

Pee fchi sinojuma is Naunas pufes wehl peeleklam to sinu is Baischkalneem, kur fehnes stipri fahlfufchas augt, tā par peemehru „gailites,“ kas reti mehds wehlā rudeni augt.

No Beswaines pufes mums peenahzis fchahds sinojums: „Schē mihleem „Mahjas weefa“ lasitajeem pastinoju pahrmuhju aplahrteju widu, kas wifwairaf sem Beswaines peeder. Pahz zitahm buhfschanahm nerunajohht, man fchahda ne-buhfschana peeminama. Dauds reis laikrakstus lasidams esmu mahzibas smehees, kas iklatram zilwekam ir derigas; bet fchahdas mahzibas neteef eewehrotas, pat dascha waldbibas pawehle neteef ispidita, prohti ta mahziba un ari pawehle, kas jaw ilgeem gadeem pastahw, ka tekofchā uhdeni newaijaga linus mehrt, jo zaur to siwis ismirst un ari uhdeni par nederigu padara. Bet pee mums wehl to stipri strahda un wifu wairaf leelgruntineeki, kureem kā flohloeteem zilwekem waijadsetu wairaf to fapraft un ziteem, masaf mahziteem, wehl par preefchfihmi buht. Zesim, ka turpmak tā wairs nenotiks, jo fcho wasaru deemschehl dauds siwju isnihzinatas zaur linu mehrlfchanu.

Z. S.

wezais unterofizeeris.

No Jelgawas. Schokolades- un tintes-fabrikanti Jelgawā Lankowsky un Likop, par fawu istahdito tinti us Parihses pafaules-leetu istahdi tilufchi pagohdinati ar bronkfas medatu.

No Jelgawas mums peenahf fchahdas sinas:

Zeen. redakcija! Nekad fawā muhschā es tā ne-esmu preezajees, kā tai 19tā Oktoberi, pahz Kursemes bischlohpibas beedribas spreedumeem. Kā sinams, tad fchi beedriba tagad nodarbojahs ari ar semlohpibas jautajumeem un pee tahs peeder kahdi 200 lohzekli. Minetā deenā bija general-fapulze lohpa, nospreest pahz daschadahm leetahm, un kas mani tā eepreezeja, tas bija ta augstzeenifchana un ustiziba pret Rigas Latweefchu beedribu, kas fchini spreedums atspihdeja, un ta teefcham teizama weenprahtiba, ar kuru wisa fapulze tohs isfajija. Es noscheloju, ka man fchee spreedumi naw pee rohkas, bet zeru, ka es tohs tatschu warefchu atstahstih, pehz pilnas pateefibas, jo kam tad, kas tur klahht bija, tee gan neeefpedahs dšili juhsmu pilnaja firbi! Wifpirms nahza apspreefchanā tas jautajums: Kahdā wihse beedriba wehlahs peedalitees pee nahlofchahs III. Baltijas istahdes? Beedribas preefchneeks isklaidroja, ka Wahzu laikraksti efoht issajijufchi dohmas, ka lauzineeku peedalifchanahs pee fchihis istahdes wifai kluhtu selmeta zaur to, ka fainneeizibas beedribas, kur tahdas pastahw, eezeltu ihpafchas komitejas, kas tahdu selmeschanu isdaritu. Weena awise peefihmejuse, ka ari Kursemes bischlohpibas un ihpafchi Rigas Latweefchu beedribahm tahdas komitejas waijadsetu eezelt. . .

Sapulze lai nu issakotees, ko wina fchini leetā wehlejotees un lai tad nospreeshoht, kas darams. Saspreefchanahs bija wifai ihjas, jebfchu preefchneeks reisu reisahm usajzinaja, lai kates runa brihwi un drohfschi, kas tam fakams. Likahs, ka wifai fapulzei tē bija tilai weenas dohmas, weena griba, jo pee nobalsfchanas it wifai fapulzetee pazehlahs kā weent wihrs un zaur to apstiprinaja un peenehma par wifgaligu spreedumu fchahdu preefchlikumu:

Beedriba grib pabalstih III. Baltijas istahdi, masgruntineelus usajzinajohht us peedalifchanohs un teem pehz eefpefchanas nahloht palihgā, ja istahdes komiteja to wehlejotees. Bet beedriba to negrib dariht us fawu rohku, wina fchi noluhka deht grib weenotees ar Rigas Latweefchu beedribu, jo fchihis sehdektis ir Rigā, kur ari istahde notiks, un no Rigas Latweefchu beedribas fapulze fchini sinā zere dauds wairaf

neka winai paschai eespehjamš. Jo Rigas Latweeschu beedriba stahwoht pee wifas Latweeschu tautas, un tam lihds tad ari pee masgruntineekem augsta gohda un laba slowa un bawdoht tautas pilnigu ustizibu. Rigas Latweeschu beedriba jaw pa diweem lahgeem isrihkojuse semkohpju sapulzi, pedalijufehs ar felmi pee Masflowas istahdes, par ko ta gohda-diplomu ispelnijufehs, wina gahdajuse par Samaras bada-zee-tejeem un beidsoht pats augstais Kungs un Keisars winai isfazijis Sawu pateizibu par to usihtibu un usupureschanohs, ar ko wina ruhpejufehs par eewainoteem kareiwjeem un scho familijahm, kod muhsu tehwiya kara zihntjohs ar eenaidneeku. Wijs tas tautas sirdi cerastihis ar ne-idschschameem raksteem un tadehl sapulze Rigas Latweeschu beedribu newarohht atstahht ne-eewehrotu, jo zaur to ta aismetu wifu Latweeschu tantu un masgruntineeki atrautohs no peedalischanohs, fajusdami, la winu mihlakai weetinau un eestahdei eet garam, to ar nezeenischanu aistahj ne-eewehrotu, it la tahs pasauls nemas nebuhtu. Tapehz general-sapulze usdewa preekschneezihai, lai ta Rig. Latw. beedribai scho spreedumu dara sinomu un to usajina, schis leetas deht ar istahdes komiteju farunatees un pee tam ari Kursemes bischlohpibas beedribas wehleschanohs un teesibas nemt wehra, lihds komiteja warbuht ari no schis beedribas usnems suhtni sawa widu. — Ka dsird, tad preekschneeziha scho spreedumu jaw ispidijuse. La tad ar ziteem wahrdeem fahohht Kursemes bischu-koheju beedriba schini leeta ir sawu pilnwaru ustizejuse Rig. Latw. beedribai. Es esmu pahrllezinahts, la it wisi ar to buhs meera, — tas ir jauks darbs, tas ir pareisi, la schi beedriba Latwju mahmulitei negahja wis garam us istahdes komiteju. — Dhtrs wehl ihpajchi peeminams spreedums bija tas, la beedriba eeghla sawu presidentu un wihze-presidentu par suhtneem, kas lai Rigas Latweeschu beedribu winas 10 gadu pastahwibas fwehtlids Kursemes Latweeschu wahrda apswiezinatu un tai pasneegtu ihpajchi us tam fostahdamu adresti. Man leekahs, la ir schis spreedums ir pilnigi weeta, jo Kursemes bischu-koheju beedriba stahw sakara ar dauds pagasta waldehm, kuras winai il gada eesneeds rehlinumus, rakstus par bischlohpibu u. t. pr. un tadehl tai gan te ir teesiba, Kursemes Latweeschu wahrda fweizinaschanu isfaziht. Gregoru Andrejs.

No Wentspils. Ka „G. A.“ sino, tad kahdi Wentepils baptisti sawa luhgshanas-nama sapulzejufchees un pahr sawu jaunzelamo prahwestu Rigā pahrspreedami fanahlfufchi stihda, ta la pluhlfchanahs iszehlfufehs. Weens is winu lohjekteem, wahrda M., tizis sawa stihdiga prohta deht neween is luhgshanas nama isfweests ahra, bet ais luhgshanas nama schohga aisdihis. Sihfakas sinas pahr scho atgadijumu wehl truhft.

No Dinaburgas. „Kerat! kerat! sirgu sagtus!“ Ta bija awises fludinahs. Bet, kas lai winus ker, un la lai noker, jo saglis sagtu sirgu mihlaki deen un nakti jahj waj brauz, neka pasch-oudsinatu. Kas winu drihft aptureht, kad naw peerahbichanas — Sirgus sogt ir pee mums tapat mohde, la peektdeen un fwehtdeen ir sirgus-deena, jo tahs deenas nepahreet, kad netohp diwi waj wairaf sirgi nosagti. Bet kerat ari gohwju sagtus, jo zil es sinu, ir Septemberi ween feschas gohwis melletas, kuras esohht no aisslehgteem stakteem issagtas. Tahdus sagtus gan waretu par nakti aptureht, jo tee lohpi tohp wairaf par deenu westi, — bet kas to daris? — Laudis baidahs no saglu atreeschanahs. Sogti ir par

dauds drohschi, ta la katra nedela trihs lihds ischelras schdibas tohp isdaritas. Daschu reis ir deena, la zetorka Augusti pulksten peezos pee kreposta dahrsneeka B. kunga sagtis zaur lohgu eelausees, usslehdis lahdi, un 375 rubl. isnehmis. B. l. pats bija isgahjis dahrsa pukes laistihht, un gaspascha isdsinusi gohwis gands; labs sinatajs tas ir bijis, warbuht kahds no wina draugeem, kas pee wina galda ehdis, jo fweeschneeks ta nebuhtu isdarijis.

No jaunus lihds wejai pilsfehhtai ir wifas mahjas no-ahrditas, tad ari Petruschlas brahht peelabinojahs wairaf zeta-gahjejeem la lihds schim, nonem wiaem zeta fuli un drehbes, lai weeglaki ir par smilktim postaigahht. Bret teem es to padohmu dohdu, lam waijadfigs us Peterburgas-Warschawas jauno stanzju eet, lai pa tumfu weens ne-eet, bet labaki lai no Rigas-Dinaburgas stanzjas pa astonahm kapeikohm ar dselsu-sirgeli nowisnahn, tad ir pats Petruschka nefa nepadaris. Swehtdeen tai feschpadsmitai Juli isgahja ziteem bischli plahni; — bija isgahjufchi pehz sawa eeraduma us utu-sirgu, raudsht kas ir saldteem kulés un weenam bija laimijes 15 rubl. iswilkt, bet saldats to bija pamanijis, behdis gan tschalli, bet trihs saldats winu panahlfufchi un tad faplehlfufchi; lihds polizeju bija atradufchi, tad jaw bija isdihis. Behzal diwus, kas tapat saldteem kulés mellejufchi, polizeja panchnuust ahrteschana, weens no teem esohht miris. Zetorkam labaki isdewahs, tas ari bija saldatam 10 rubl. un pulksteni iswiljis, buhtu sakerts tizis, ja nebuhtu kahds puiss no L. pagosta tohs pakat-dsinejus aiskawejis, tam brahhtis to pulksteenu atdewis un pats ar to naudu aishchdis. Bet kahdi saldats puisi pasinufchi, usfaukufchi ziteem: „Nedsat, tas ir tas resnkaltis!“ Un us reis kahdi trihsdesmit saldats ar urrah fkehjufchi winam wirsu un faminufchi, la gulohht palizis. Winsch strahdaja dauds reis pee dselszeta, bija 25 gadu wezs, leels no auguma, wefels un stips puiss, bet kauschanas wairaf sawu spehlu rahdija, neka pee darba, jo peezus, feschus saldatas weens pats dauds reis isfita; pats leelijahs, la reis diwpadmit uswarejis, tapehz ari saldats winu pasina, bet nu bija beigts.

Ari basnizas-sagti atrohdahts; ta September eesahlumā no Kraulauskas Kreewu basnizas wairaf la 800 rubl. wehrtiba daschadas leetas issagtas. Un ari Dinaburgā jaunbuhwes pilsfehhtā no Kreewu basnizas krusts un seltihhts Deewmaises trauks wairaf la 100 rubl. wehrtiba issagti. Saglis gan buhs istrauzehts tizis, zitadi buhtu gan wairaf ko nehmis, jo tur esohht dauds dahrgumi. Wezais Wahrinsch.

No Witebskas. Par scho pahrdshwotu wasaru Witebskas semturi faha: „Waldees Deewam! Schogad wisadi semes-augli ir labi isdewufchees. Pamasaris bij labs, dsitais sneegs ahtri pa weenu nedeku nofusa, zaur ko upes un strauti leeliski pahrpulhda. Wezi laudis te ne-atminahs tahdus pluhdus pawasari. Ap pilsfehhtahm un fahbshahm, kur ehlas pee Daugawas klahu buhwetus, tika dauds apshahdetas, zitas pawisam ar uhdeni aifestas probjam. Laulus pee laika wareja apstrahdaht un apfehht. Pehz tam apmetahs leetains laiks. Plawas sahle branga isauga, bet to ta leetus dehl til Juli mehnesi wareja dabuht plaut, jo tad feena-laiks bij labs, bet agraki semas plawas gar upehm bij kreetni appluhduschas. Lai nu gan uhdens fahdi tahdahm plawahm darija, tad tomehr feena pa-pilnam. Rudsi, kas pehrnaja rudeni ihstena laika bij labi eesehti, bij ari labi augufchi; kas wehlu

eesfehli, deht flapja laika, bij reti. Wafarajas lauks bij wifur labé. Plaujams laiks pa staryahm bij leetains, bet flahde zaur to nebij. Kartupeki, kas labi bij augufchi, semás weetas flapjuma deht panikla; zitur labi. Reti ween dsirdeja fchehlojotees deht tahrpeem, kas lineem uskritufchi, bet flahdi leelu nepadarija. Dahrfi bagatus anglus atdewufchi, til ahbofu nebij dauds, jo pehrnaja gada kur ween ahbele bij redsama, ta bij til pilna ar augleem, ka sari bij stutejami. Rudens filts ar pastahwigu jauku laiku, labi eestrahdatu rudu-laukus wifur ta ar satu deki apflahja, ka war drohufchi zereht uf nahkofcha gada bagatu plauschanu. Rudens darbi, labibas kuljchana, rugaju arjchana, buhwes u. t. pr. ta pastahwiga jauka laika deht wifur labi eesfehli. Kreewu semneeki nemibl jeb naw eeradufchi rudeni rugaju-laukus art, fchis darbs tadeht wairaf muifchás un pee Latweefcheem, kas te uf dsihwi ir atnahkufchi, redsams. Te dsihwodami Latweefchi fawus laukus un mahjas kreetni aplohyi, wina dsihwe jaw no tahleenes redsama; ta eet labi uf preekfchu. Tadeht ir tagad netruhft Latweefchu, kas arween wehl pahrzelahs uf dsihwi uf Witebfku. Tahdeem par labu pawadu fche issinoju.

No Witebfkas fina semes rentueekeem. Witebfkas gubernija, stary Witebfkas un Polozkas pilsehtahm ir muifcha Kofjanij, 18,000 puhraweetas leela, 50 werstes no Witebfkas, 40 werstes no Polozkas, 30 werstes no Garadofas, 60 werstes no Reweles-pilsehtahm, 10 werstes no Sirotina meesta un 20 werstes no Sirotina-stanzijas, no kuras war pa dselsetelu braukt uf Witebfku, Smolensku, Maslawu, Drelu u. t. pr. tapat ari uf Polozku, Dinaburgu, Rigu u. t. pr., un no Daugawas 30 werstes. Scho muifchu isdohd wifu, jeb pa gabaleem uf renti tas muifchas dsimts-kungs, Midseneeks, kas to paschu preekfch dewineem gadeem ir tur nopirjis un pats tai muifcha dsihwo. No Rigas lihds Sirotina stanziju war par 5 rubl. nobraukt eekfch 16 stundahm. Muifchas laukos ir 150 puhru isfehjuma katra zetorta lauka. Seme ir laba, bagatas plawas gar Dboles upi, brandwihna un alus bruhfis, labas ehkas un dahrfi. Trihs pufmuifchas ar 50 puhru isfehjuma katra trescha lauka, seme ir audseliga un labas plawas, diwi krohgi, esars un degutas-zepelis. Tahs muifchas rohbeschas ir 17 Kreewu semneeku fahdschas, kuzahm paschahm fawa ihpascha seme ir. Stary fcho semneeku semi un pa mescheem ir muifchai dauds gatawas lauku un plawu-semes, kas pa gabaleem uf renti teel isdohda, ehku tur naw nelahdu. Tahdu rentes gabalu ir 46 no trihs lihds 15 puhru isfehjuma katra weeta, ar leelakeem un masakeem plawu gabaleem un labu mescha semi, kas ar alkfchuu, behrsu un egtu krummeem apangufchi, ari kreetna mescha vapilnam un dauds tahdas weetas, kur brangas plawas war cetaisiht. Meschos aug ari ohfoli, ohfchi, gohbas, leepas un ziti lapu-kohli. Balkujeb egtu meschs wifur klahumá un vapilnam. Pee katra no fcheem rentes-gabaleem war peedaliht klah pehz rentneeka gribeschanas lihds 100 waj 150 puhraweetu mescha-semes. Schee semes gabali teel uf 48 gadeem uf renti atdohdi, tahda wihfe: Rentneeks dabuhn wifu buhwmaterialu, kas muifchai paschai naw japehrl un war eebuhwetees pehz fawas patifchanas, ka grib, tapat semi kohpt, laukus un plawas cetaisiht, un malku preekfch debfinafchanas. No pirma lihds trescham rents-gadam jamakfa par puhraweetu 25 kap. f., no 3—6. gadam 50 kap. f., no 6—9tam gadam 75 kap. un pehz dewineem gadeem lihds kontraktes-galam weenu rubli f. par katra puhraweetu

semes. Scho rente-naudu war aismakfahnt nauda jeb ar darbu atlihdsinahnt, tahdos terminos, ka rentes-kehmejs pats to wehlejahs. Pehz 48 rentes-gadeem tiks jaunus kontraktes zeltas un ja nu uf tahm newaretu jeb negribetu tahs mahjas usgalatureht, tad tiks tahs ziteem rentneekeem atdohdas, bet pirmo ta jauna kontrakte buhs apstiprinata, ir wehl wezam rentneekam brihw tahs paschas mahjas par 10 procentehm lehtaki par jaunu rentneekuatureht, bet ja winfch pats pagalam atlahptohs un atfazitohs no tahdas fawas rektes, tad winam ja-eet lauka un tas muifchas-kungs tam tad tik naudas atmakfahs atpakat par labu mahjas uskohpochanu, zil winfch pehdejá gada rentes buhs makfajis. Turpat tahdus semes-gabalus, ari labu weetu, kur uhdens-dfirnawas uf 6 gangeem war buhweht, war dabuht pirkt, par dsimtu, par lehtu malku. Par ruhmes-weetu, kur apmestees, kamehr eebuhwejahs, gabdabs muifcha.

Sche klah peeminami tee Latweefchi, kas paschi fewi ir peewihlufchees aiseedami uf dsihwi tahla Kreemsemé, kur pawifam zitads gais, zita seme, ziti nepasifstami semes jeb dsihwes gruhumi teem zela metahs, un jo teem gruhiti gahja, jo tee dewahs jo prohjam tahlaki semé eekfcha, zeredami wairaf labumu eekfch ta panahkt, kad labi tahlu no fawas tehwiifchkas buhs aigahjufchi prohjam. No teem dauds zela ir nonihkufchi un dauds ir ar fahpehm un nabadsibu nahkufchi atpakat uf fawu tehwiifchku, bet dauds ari ir apmetufchees apfahrt Widsemes un Kursemes rohbeschahm pa Kownas un Witebfkas gubernijahm un nelad nenoscheylohs, ka tur palikufchi uf dsihwi. Reti ween stary wineem tahdus atrohda, kas par kalpeem deenedami fawu pahrtiku nopelna, bet wifu leelaks pulks ir tahdu, kas dsihwo par rentneekeem, pufgraudenteem un par ihpaschneekeem, kas fpehjuschi fewim semes-gabalinu nopirkt un nu dsihwo tur bes leelahm raisehm. Bet kas dohma Kreemsemé bes darba un puhlina tuhlin bagals tikt, tas peekrahpsfees ahtri. Deews jaw nemelo, kad winfch Ahdamam un wina behrneem weentreis noteizis. „Ar faweem waiga fweedreem buhs tew maifi ehst.“ Tadeht nemelle to eekfch tahlahm semehm bes puhlina. Kreetnis strahdneeks to bauda fawá tehwiifchka un to atradihs ari kaiminu gubernijas, kur wina tautas-brahli to paschu ari ir atradufchi un turahs tur nu kohpa, ka weenas mahtes behrni pee fawas basnizas un faweem mahzitajeem, kas atrohдахs Dinaburga, Polozka, Witebfka u. t. pr. — Whl japeemin, lai neweens fchohs manus pahri wahrdus lasidams nemaldahs eekfch ta, ta es fawu labumu mekledams, zitus gribejis ka neta apmahniht un maldinahnt uf fliktu. Es neweenam ar fcho fawu isfludinafchanu nebahschohs wirsu, bet to ween illatram perminu: „Pahrbaudi un apflati wifu, un to labu, kas tew geld, paturi.“

L.

No Saratowas teel sinohis pahc fchahdu nelaimigu atgadijumu: Kahdam tureenás jaunam kaufmanim eefchahwahs traks stikis galwa, prohti winfch lifa fawam bohdes-sellim aisdedsinatatu fwezi rohka tureht, un tad panehma slintu, fazidams, ka winfch fchaudams degofchu fwezi isdsehifschohi. Bohdes-sellis darija, ka winam bija pawehlehts, panehma degofchu fwezi un nostahjahs nolikta attahumá. Jaunais kaufmanis ari nelawejahs, panem slintu un fchauj, bet fchahweens netrahpa wis fwezi, bet eekfreen bohdes sellim krukhtis, ta ka tas dsihwibu islaisdams gar semi palrita. Sinams fweze nu ari isdifa. Kahdu strahpi teefas jaunam kaufmanim fpree-

dihš, wehl naw sinamš, jo fchi leeta nu til teefas ismekleſchanā nahluſe.

No Sewastopoleš. Pa to laiku, kad Turku wangineeki uſ Sewastopoli bija atnahluſchi, lai no tureenāš waretu pa uhdenš žetu uſ Turziju dohterš, iſzehlāš Sewastopoli leelš truhſtums pehž ehdamahm leetahm, ihpaſchi pehž baltāš maiſeš, jo Turki tikai baltu maiſi ween grib ehſt. Bekeri ſtrahdaja žil ſpehdami, tomehr nepaſpehja til daudš iſzept, žil waijadſeja. — Turku wangineeki dabuja ruhmi piſeſeptaš ſeemeta puſe, kur ruhme preekſch kahdeem 9000 žilweleem apgahdata; bet kad wehlaſ lihđš kahdeem 18,000 Turkeem fanahja, tad piſeſeptaš walbei bija leela galwaš grohſiſchana, kur lai preekſch wiſeem ruhmeš weetu apgahdatu. — Starp Turku wangineekeem atrohnahš ari daſchāš Kreewu ſeeweeteš, kaš ſaweem mihteem Turzineem lihđšā dewuſchahš. Starp ſchihm ſeeweetehm atrohnahš ari weena iſ angſtaſaš kahtas. Pehž taš jaw peepraſiſchanaš notikuſchāš, lai winu no teefas puſeš nelaiſchoht uſ Turziju wangineekeem lihđš braukt.

Ahrſemeš ſinaš.

No Anglijaš. Anglijaš ahrigai politikai rohnahš arweenu wairak kawektu. Tagad wairš newar ſchaubiteeš, ka Anglijai buhš Afganiftane ja-atſtahj meerā. Anglija, dumpi iſ pahrgaltwibaš ar Afganiftani ſahbdama, nebija apdohmajuſe, ka Turzija waretu jaunāš ſulſchanaš iſzelleeš, kaš ari Angliju aiſnaemtu. Anglija ſawā ſemeš kahtiba ſchoreiſ bij wihtluſeš, ar Afganiftani naidu eeſahbdama. Paſchā Londonē jaw ſahlt atſiht, ka Turzijaš leeta iſtrahdahš tahda, kaš Anglijai daudš galwaš grohſiſchanaš padarihš. Kahda ahrſemeš awiſe pahre ſcho buhſchānu rakſta tā: Kā leekahš, tad beidſamā Anglu miniſteru ſapulžē bijuſchāš aſaš pahrepreeſchanaš un Bikenēſilbš žaur ſawu politiku, kaš Anglija daudſkahr tika aiſkerta, nahjiš atkal pee leelaka ſwara. Taš dohmaš, ja Anglija ar Afganiftani karu eeſahltu, tad wina Turzijaš leetā neko neſpehtu pret Kreewiju iſdariht, efoht nepareiſaš, jo Anglijaš ſpehlš efoht winaš kara-lugi, ar teem wina waroht Kreewijai deeſgan ſipri pretim ſtahteēš. Bet lai gan newarohht leegt, ka Anglijai uſ juhraš ir taš leelakaiš ſpehlš, tad tomehr ari naw leedſamš, ka Kreewija ar ſaweem kara-lugeem Anglijaš andeli war kohti apſkadeht. Ja karſch ſtarvu Angliju un Kreewiju iſzeltohš, tad Anglijai waijadſetu kara-luguš ruhriht uſ Sibnaš juhru un Indijaš juhru, lai pret Kreewu kara-lugeem waretu ſawuš andeleš-luguš apſargahht. Ja nu wehl Kreewija ar Perſiju ſaweenotohš, tad Anglijai waijadſetu ari Suezāš kanali un to žetu uſ Indiju un Auſtraliju apſargahht. Schahbdā buhſchānā Anglijai ſawi kara-lugi buhtu dalami un tā tad winaš ſpehlš žaur daluſchānu buhtu pamafinahtš. Tad wehl ta buhſchāna ja-eewehro, ka pehž San Steſanaš meera nolihgſchanaš Kreewija war nemt weenu datu no Turku kara-lugeem kihlam, kamehr Turzija nolikto kara-atlihđſinaſchanaš maſku naw atlihđſinajuſe. To wiſu eewehrojohht Anglijai rohdaš leelaš ruhpeš, ka ar karu neko nepanahſchoht, bet wehl waretu ſlikti iſdohteeš.

No Leipzigaš. Kā jaw tilam ſinajuſchi, tad žaur jauno ſozialikumu ſozialdemokratu rihtloſchanaš teel ſtingri ſawal-dita, ſozialdemokratu beedribāš teel flehgtāš, winu awiſeš aiſleegtaš. Leipziga ihpaſchi ir ſozialdemokratu ſehdeklis. Tagad no Leipzigaš teel ſinohtš, ka wiſt Salkſchu ſemeš ſozialdemokratu wadoni Leipziga ſapulžejuſcheeš, lai waretu pahre-

ſpreest, kaš buhtu darāmš, lai ſawuš apdraudataš rihtloſchanaš waretu žil eeſpehjaš paſargahht. Schini ſapulžē wini noſpreeduſchi, ka winu beedribu naudaš jažuhta uſ Angliju un tur ari jabuht wirſwadonu ſehdeklim. No tureenāš buhtu wiſaš rihtloſchanaš iſdaramāš, waijadſigee rakſti jadruka u. t. pr. — Tahdam paſcham nodohmam ari žitaš ſozialdemokratu beedribāš peekehruſchahš, prohti ſawahm ženſchānahm un rihtloſchānahm Angliju nemt par ſaweenoſchānahš weetu un drohſchu ſehdekli.

No Spanijaš. Iſgahjuſchā numurā ſinojam, ka kahdeš noſeđſneekš uſ kehniū Alſonſo ſchahwiš, bet par laimi winu naw trahpijiš. Tagad kahda ahrſemeš awiſe pahre ſcho noſeđſneeku, kuram wahrđš ir Oliwa Monkaſi, paſneedš ſchahdaš ſinaš:

Oktobera ſahkumā Oliwa laſija kahdā Spaneeſchu awiſe, ka tai Stā Oktoberi Spanijaš kehniſch Alſonſo dohſchoteeš atpakat uſ Madridi. Kad nu Oliwam naudaš nebija, tad winſch iſlikdameeš, lai pee naudaš tiktu, ſajija, ka winſch efoht uſaizinahtš uſ Dranu, kur winam darbš peeſohlihtš. Žaur ſchahdu teiſchānu winam iſdewahš, no ſawa tehwa naudu dabuht preekſch aiſzeleſchanaš uſ Dranu. Bet ſawai ſeewai winſch atkal žitadi teiza; winſch tai ſajija, ka winam uſ ahrſemi jadohdahš, lai preekſch ſawa brahta, kaš ar wihtnu tirgojaš, waretu parahduš peedſiht. Seewa winam tižeja. Ar to no tehwa dabuto naudu winſch ſew nopirka dſelſžela biteti lihđš Madridi un aiſbrauza no Taragonaš. Gelam uſ Saragoſu nonahja, winſch ſatilaš ar kahdu preeſteri, kaš gan eeſahkumā ari gribeja uſ Saragoſu braukt, bet wehlaſ ſawu nodohmu pahrgrohſija un ari uſ Madridi brauza. Oliwa ſawu braukſchanaš biteti pahrmānija ar mineto preeſteri un tad kahdaš deenaš uſturejaš Saragoſā. Kad nu winſch neſinaja, ka kehniſch žaur Saragoſu braukſchoht, un til tai 15 Oktoberi nonahſchoht Madridē, tad winſch jaw preekſch Stā Oktoberi uſ Madridi aiſbrauza. Oliwa ſawā kabataš grahmata wiſuš ſawuš zeleſchanaš peedſiwojumuš uſſihmeja, winſch ſawā kabataš grahmata ari peeminejiš kahdu mihleſtibāš atgahbijumu, laikam gribedamš ar to ſawu nodohmatu ſleptawibu iſpuſchoht. Winſch ſtahtija, ka winſch to wakarū preekſch tam, kad kehniſch atnahziš, pa tahm eelahm gahjiš, pa kurahm kehniſch ar ſaweem pawadoneem eeſchoht, un tad winſch to ſchaurako weetu Kalaš-Majoraš eelā iſmeklejiš. Winſch ſajija, ka winſch žaur behgſchānu naw dohmajiš glahtteeš, jo winſch dohmajiš, ka kehniū pawadoni winu nonahweſchoht. Winſch noſtahtjaš minetā weetā un tur buhdamš aſſina, ka winſch ſchāudamš kehniū netrah-pitu, tad winſch kahdu leitnantu trahpitu, kaš winam preti atradahtš. Kad winſch to ſajija, tad winſch druſzin paſmeht-jaš. Kad winſch dſirdeja, ka leitnantaš pawehleja, lai ſalbatu rindāš noſtahtjoteeš, tad winſch ſawu piſtoli fataiſija uſ ſchāuſchānu, kaš wina kabatā atradahtš. Kad nu kehniſch ga-ram gahja, tad winſch mehrleja un ſchahwa, bet netrahpija un ſawu piſtoli pee ſemeš noſweeda. Kehniū pawadoni bija marſchali Kweſeda, Roncha, Jowelaraš, tad generališ Kabaloš, kara-ministeriš, un Primo de Rivera, Madrideš generalkaptei-niš. Primo de Rivera, til lihđš ka ſchahweeš bija ſchautš, pee noſeđſneeka (Oliwaš) peeſteidlaš un gwardi winu apſtahtja. Kehniſch dewa ſihmi, lai atkaphjoteeš, un tad mee-rigi jahja uſ ſawu pili. Bidſamā laikā miniſteri tureja wai-

raļ sapulzēs, lai sčahs nosēdēšības zehloni jeb zelsčhanoks waretu isdibinakt.

No Adrianopeles. Kā Golofs sino, tad tai 18tā Oktobri us Adrianopeles dselszēlu aisbraukuschi 12 bataloni Turku saldatu pa Adrianopeli. Demans Pascha sčini reiša ustrunajis kara-pulku wadonus, sazibams, ka warbuht tas laiks nahlschot, tur waldibai waijadschot sawus kara-pulkus.

Generalis Todlebens usnehmis isluhosčhanas-zelosčhanu un apraudsija wisu to widuzi no Adrianopeles lihds Ischorlai, tur Kreewu kara-pulki stahw. — Tad teel ari sinohts, ka Todlebens us gaidamahm pahrgrohsibahm Turzijas leetā sčim brihsčam palisčohht Turzijā us bijuscho kara-lauku. Inscheeneru pahrwaldibu Kreewijā usnemšchot wina weetā general-intendants v. Kaufmans. Sčihš sinas rahda, ka par pastahwigu meera-usturesčhanu Turzijā fahļ sčaubitees un tā tad Kreewija to eewehro un us tam fataifahs, lai netiktu nefagatawota pahrsčigta, ja Turzijas leetā kohdas nopeetnas julsčhanas izeltohs.

Dasčas ahršemes owises pahrmēt Kreewijai, it kà ta buhtu wainiga pee Bulgaru nemeereem. Us tahdahm pahrmesčahanohm un usteepsčahanohm kahda Kreewijas awise atbildejufe. Wina raksta tā: Pa telegrafu teel sinas isplahstas pahr nemeereem Bulgarijā un Makedonijā un pee tam sčihš sinas ar tahdu nodohmu fastahditas, ka kahdi masi nemeeri teel par leeleem nemeereem ispousti. Nemeerneeku flaihs teel dauds leelaks usdohs, laikam ar to nodohmu, lai no Turzijas pufes tur waretu leelaks kara-pulkus nosuhtht, kamehr pahrtahdu kara-pulku suhtisčhanu nekās neteel sazihst. Kahdas sinas mehs dabujuschi, saka mineta awise, tad kahda masa pulka nemeerneeku deht ir leels pulks Turku saldatu aissuhthts, lai nemeerneekus kahrtibā saturetu, un tatschu preeksch tahda masa pulžina nemeerneeku opspeesčhanas newaijaga leela kara-pulka. Sčahds atgadijums mas ko buhtu peeminams, ja ahršemes-awises ar feewisčlu nodohmu atgadijumus nepahrgrohsitu; ihpaschi tur atgadijumi kaut kahdā wihsē simejohs us Kreewiju. Mehs no sawas (Kreewijās) pufes waram drohschi un nepahrgrohsami sazihst, ka Kreewija teem nemeerneeku pulkeem, kas Turzijas pahrwaldisčhanā stahwedamās pawalstēs iszklusčees, nekahdu palihdsibu naw sneegufe, jeb wina riklosčhanas pabalstijufe. Kreewijas walsis deenasneekt nekur nebuhtu kahwuschi nemeereem izeltees, ja wineem tee buhtu sinami tikuschi un wineem peenohltohs tur eemaisitees, tur Turzija pate sawas pawalstes pahrwalda.

Noschelojama leeta, ka dasčas ahršemes awises sawu politikas zenteenu deht pa laikam nepareisas sinas ispausch, kas Kreewijai ko pahrmēt jeb netaisnas dohmas pahr to fazek. Nesen wehl atpakkal kahdas ahršemes awises it drohschi tahdas netaisnas sinas ispauda, ka ar Kreewijas sinu muhamedani no nemeerneekem tikuschi apkauti. Kad tahdas netaisnas sinas nekounahs ispaust, tad newiloht japrasa, ko gan wehl pahrtahdu Kreewiju ne-ēdrohsčinasfees ispaust. — Kad gan tahda nebuhsčhana beigsees, tur kaunesees pateesibu pahrgrohsiht. Tā raksta augšam mineta awise.

No Salonichji. No tureenā teel sinohts pahr nemeereem Turzijas pawalstē Makedonijā. Leelas nebuhsčhanas iszklusčahs Makedonijā, tur tā fahot dsihwo bes waldisčhanas un bes likumeem. Pee teesahm newar nekahdu taisnibu dabuht, jo teesneschi nem kukulus un kas leelaks kukulus dohd, tam tad taisniba. Nefkaitamas suhdšības ir pee waldības eefneeg-

tas, bet no waldības pufes sčini leetā niteel nekās darihts. Gaudis redsedami, ka ar sawahm suhdšibahm neta nepanahļ, kērahš pee kara-ērohsčhem un us tahdu wihsē rauga ar koru pee taisnības tikt.

Kahdi 120 starsčini (pagasta wezakee) nesen notureja sapulzi, kurā wini pahrspreeda, kas buhtu darams, lai pee kohrtības un drohsčības tikt. Kahds Bulgarijs, kas pee saweem tanteešhem stahw leetā gohdā un flawā, us sapulzi sazija sčahdus wahrdus.

„Juhš sinat, brahli, ka Turki mums newar peešchirt dsihwības drohsčibu, neds beenahlamu dsihwes buhsčhanu. Sultans gribetu sawu walsi pehz taisnības un teesības waldihst, bet wiaa pascha deenasneeki ir wina leelakee pretineeki, jo tee wina nofazijumus ne-eewehro, wina pawehles paschi pahrschpj. Kahdus teizamus pahrgrohsijumus mums ari no Konstantinopeles peesohla, tad mehs no teem nekahdu labumu newaram zereht. Beidsamā 8 nedelu laikā muhsu dsimtenē Turki 42 jaunās meitas laupijuschi, 420 familijas nabadsibā gahsuschi, 84 mahjas-kehws apkahwuschi, 108 fewas peefmehjuschi un tuhstosčhem zilweku pahri darijuschi. Muhsu mantla ir isputinata, muhsu ofinis teel islaistitas, muhsu gohdā teel ar kohjahm mihts, muhsu tiziba opgahnita, muhsu swebtums apsmēts. Waj juhš dohmojat, ka kahds muhs no pasusčhanas glahbs? Es biju Bulgarijā, es biju Rumelijā, es redleju augstus lungus, ihstus tanteešchus, un wisi man sazija: „fazelatees, glahbjat paschi fewi. Sums ir 140,000 wihru, upurejat 30,000 wihrus un glahbjat ar teem tohs žitus 110,000, kà ari sčini atswabinasčhanas kara krituscho kareiwju familijas!“ Es us tam atbildeju: „maneem brahleem wehl ir firds, kas preeksch tautas labuma pulst es winaus kara wedisču.“ Tē es stahwu: manā labā rohtā Bulgaru karohgs, manā kreisā rohtā kara-peefazisčhana muhsu spaiditajeem. Waj juhš gribat keshgaligam pohstom galu padariht, tad paklausat man, nahlat man lihds; warbuht mehs wisi krihtam, bet muhsu behrni haidihš brihwibu. Deesgan to behdu, kas muhs par wehrgeem un zeetejeem padara, mehs newaram tumšibā dsihwoht, tur wisur zitur gaisma atspihd! Sapat, waj juhš gribat dsihwibu un mantu upureht, afinds ar wormahlu zihnitees, jeb juhš gribat jo prohjam pihschids raphahst, kaunā un pohstā smačkami?“

„Zihnitees mehs gribam, zihnitees, lihds pee brihwības teekam!“ wisi issauza kà ar weenu muti. Weens ohtram usizibu swehrejuschji sapulzejuschees schlihrahs un pahri deenas pehz tam bija 8000 nemeerneeki kahjās.

Ari is žiteem apgabaleem Makedonijā nahļ sinas, ka nemeerneeku pulki fahļ sapulzetees. Tik dauds sčim brihsčam sinams no nemeereem Makedonijā.

No Afrikas. Kà lasitajeem sinams, tad Niles leelupe tel zaur Egipti un uspluhdama appluhdina leijas, zaur ko tur seme tohti augliga teel. Niles upe it gadus uspluhst, bet no seneem laikeem wina naw tā uspluhdufe, kà sčini gadd. Uhdens ir tahlu jo tahlu isplahtijees, tā ka weetahm dselszēlsch, kas gor Niles kraštu ir ustaisihts, tika ispohstihst, tapat ari tas dambis, kas atrohnahs tai strehki starp Kairo lihds Siutai, tika no uhdena isplehst, zaur ko alkal dauds fahdes notika uhdenam tahlaki pluhstohst. Zaur dambja isplehsčhanu un dselszēta samaitasčhanu ari brauksčhana kaweta; wareja tik ar laiwahm braukt, un tā tad ari pastes suhtijumi bija ar laiwahm wedami. Dauds semneeki un muisčas ih-

Kahds ihpafchums Dinamindē,
 las fastahv is dšhwomas mahjē, ehreba un zi-
 teem fainneezibas peederumeem ar 2520 kwadrat-
 afu leelu grūti, ir no brīvwās rofšas pahrdohdams.
 Klahstafas fīnas Dinamindē pee D. Bulberg. 2

== Vabas ohgles ==

leelafās un mafafās bakās, par 15 lap. pubrā, teel
 latru deenu, no 10. Nowember fahfoht tīfat pirm-
 beenās, Senge mahjā pee Smilteneš pahrdohtas.
 D. Teichmann. 1

XL. loterijas islohfefchana,
 par labu Peterburgas bahrinu-
 nameem,
 buhs

28. Dezember 1878.

Tā la pehz līkumu nofajijumeem wīfās
 „Wīfemes gubernas awīfchu“ rebahzījai
 adrefeeretas naudas-wehfstules teel no rentejas fa-
 nemtas un tā tad klahstebami raksti tīfat pehz ne-
 debahm rebahzijas rofšās nahl, teel luhgts, eeweh-
 rofoht mašo lohšču flaitlu, kuras wehl pee rebahzi-
 jas atrohdašs, pee wīfās pa pastī deht lohšču
 nofubtičhanas neweenas wehfstules nefuhhtīt,
 tabeht la tašs lohšču truhkuma deht newarehš tīt
 eewehrotas.

Krimuldas Jaunā muiščā

ir femneeku mahjas par lehtahm zenahm sem la-
 beem nolihgumeem pahrdohdamas. Turpat atroh-
 mallas-fahgeri no fāha laita fahfoht pa wīfu se-
 mas laitu darbu. 1

Uf kurfemes gubernas rohbeščahm pa to zeku no
 Šulsties meestīna uš Seigawu, teel no 23. April
 1879. g. uš renti isfohta

Dnrista pušmuisča

ar
brankuhsī,

kura atrohdašs Kownas gubernā Nowoatefšandrow-
 fšas aprīnki. 2

Walmeerā.

Rupat la dabuju wīfadas laščoku- un ahdu-
 prezes, it ihpafči debra-, Krīmas un barankina-
 ahdas preelšč wihreešču laščokeem; kanīnu, bīfa-
 mu, tumšču un gairšču preelšč dahmu-lasčokeem,
 iščabu fahbatūs dieltenūs un melnūs, dahčadas
 fortes fīrgu rīhtūs, fahas, sleižas, fedollas, grohščus
 un wīfabus plate-rtūs awīstīmus preelšč fīrgu-lea-
 tahm, un wīfās fortes sprahdšes pēdahwa Kreenu
 bohde
 S. Tschenevsky.

Widsemes Kalendaris

uš 1879to gadu

eefeets par 10 lap., atšalpahrbeuwejeem par 7½ lap.
 un ne-eefeets par 5 lap. gabalā ir dabujams

W. F. Häckera

Latw. grahmatu-bohdē Rīgā Dohmes gangī.

**C. W. Schweinfurth'a
 wihnu-krachjums
 Rīgā.**

Lehgeris wīfadu eelšč- un ahřemju-wihnu,
 līkeeru, nastoiku, otščiščiščenoje (очиненое) u. t.
 pr., tā ari līmonade, feltera un soda uhdēni. An-
 deles wahrdē (firma):

C. O. Abrahamsohn,

Parl- un Suwoom-relu fuhri Petrowa namā
 taitni preti Wehrmana dahřfam. 1

Rīgas hipoteku beedriba.

Teem pee Rīgas hipoteku beedribas peestahjufcheem imobiliju ihpafchneeleem teel zaur fāho atgah-
 binahts, la

pušgada intrefes

par to wineem aifdohto naidu ir tai laifā no 15ta līhdi 30. Oktober fā. g. la-eeemafā
 un la pehz fāha termina notezefchanas pehz beedribas līkumu § 66 strahpes-intrefes 1 prozente par meh-
 nesti par to wehl nenomalfatu jumū buhs jamalfā.

Direkzija. 1

Tahs wīfulabafahs, jaunas mohdes, kantīgas un plakanas Sweedru-femes buhwīnaglas,
 tā bru- un dubult-, latu- un pušlatu-naglas, pee kurahtm eelšč pīlnās kastes ne weena flīta jeb
 bralas nagla naw atrohnama, tāpat ari wehl tahs flawejamās Englandes un Belgijas-femes šķindelu
 jumtarohřefchanas-, dreimanu- un sebleneeku-naglas no ilweena garuma, — apafas- un kwadrat-
 kantīgas dšelša- un mīfina drahtes-nagles, kapara un spialtera jeb zint-naglas preelšč kugu buhwīmei-
 stareem, teel wairumā tā mahumā par taitnu malfu pahrdohtas tai

weenteefigā, wīfu-wezakā un grūtigā

J.

Redlich

Englischu

magašihnē.

Rīgas Latw. beedriba.

Desmit

gadu-swehtku

šwineschana.

Seftbeenā, 28. Oktober 1878. gabā plīft. 9 wakarā.
 Notīls ar gohda-maltīti, runahm, dšeeda-
 fchānu un mušlī.

Dalībneekem pee gohda-maltītes jamalfā
 1 r. 50 lap. un uš galerijas 25 lap.

Swehtbeem, 29. Oktober 1878:

Konzerte.

Sahums līhdi plīft. 4 pehz pušd.

Malfā: numereeteē plāfči sablē 75 lap., ne-
 numereeteē 40 lap., galerija un loščās 20 lap.
 Programas malfā 5 lap. gabalā.

Preelščneezība.

Pulstīten 8 wakarā

balle ar teateri.

Pīrms danzofchāna fahftees, israhdihs opereti

„Atis un Anlīhse.“

Benas preelšč balles un teatera lohpā, tīflab
 beedreem tā dahmahm un lauzīneekem, zaur beedreem
 eewēsteem, 60 lap. — Webru fahřtes uřabamas.
 Beigas plīft. 3 rīhtā. Nams tīls slehgtis plīft. 4 r.

Kahrtības komiřija.

U. Straupes labd. beedr.

pilnu šapulzi,

12. Nowember fā. g. plīft. 3 p. p. beedribas ruh-
 mēs, Leel-Straupe, beedrus uřajina

Preelščneests: A. Luht.

Gehger-balle

Mahřtinu deenā 10. Nowember fā. g.

Preekulu walstš-mahjā,

pee labas muřikas, trubkumā buhdamahm kareimu

familijahm par labu. Seřahums plīft. 5 pehz p.
 Beni lungeem 40 lap., lundsehm 25 lap. Preelšč tam:

- 1) Mehřli fāhauřchāna no plīft. 9 rīhtā līhdi plīft. 12 pušd.
- 2) Gohda algu īdalīřchāna pulstī. 12 pušd.
- 3) Mehřnir-fāhauřchāna plīft. 1 pehz pušd.

Komiteja.

Dīklōs buhs 3. Dejember

teaters.

Luwafas fīnas wehlatu

5. Nowember 1878.

Kohknefe

laižigu dšeesmu dšeedafchāna
 no Kohknefes jaulka lohra un klaweeru muřika.

50 rublu pateizibas alga.

Zeřsu kreises, lařdohnes draudšes, Bīřšumwī-
 řčas pagafā Rūle mahjas ihpafchneekam Peter
 Jaunruben ir taf 7. Oktober fā. g. pulstīten 11
 nakti no ganības nofagti fāhdi fīrgi:

1) firma **fehwe** 51ā gabā, krehpes garas uš
 labo puři, weena aņš rauda, wīdeja leelumā, wehř-
 tes 70 rbl. f.;

2) melnūs fīrgs 41ā gabā, krehpes uš labo puři,
 preelščas labas lařjas nags no leijas uš augšču
 līhdi puři pahrplīhšs, un naga wīdū īdēřfinata
 bohbite, no wīdeja leeluma, wehřtes 70 r.

Beř tam wehl ir nofagti:

wēeni dšelřsafu wahgi, brahni pehřweti, tīt preel-
 řčas aņš nepehřweta, un wēeni darba-wahgi uš
 lohfa afim, rati melni pehřweti (ar atmens deguti),
 ilķes uš aņš uřmauzamas.

Kas par teem fagteem fīrgeem un wahģeem war
 flaidru fīnu doht, jeb tohs fīrgus un wahģus uřab-
 biht, dabuhs augščā minetu pateizības algu no
 Peter Jaunruben īsmalfatu.

Trihs rubla gabali.

"Mahjais Tehws! aidohdeet man manas mahtes datu, es grihu sweschumä eet, sawu laimi melleht." Tä kahda pawafaras rihtä proffija Jahnis sawam tehvam! — Bezajom tas gan til labi nepatika, ket winam wehl diwi dehli allika, tas winu wareja wezumä apföht. Winsch winu swehtidams allaida; dewa nelaikes mantas datu un wehl no sawas puses zo peelika.

Tad Jahnis nogahja pee ohsta, tur sadereja ar kahdu kapteini, kas us Brasliju brauzä, zeredams tur sawu laimi atrast, jo bija dsirdejis, ka Braslija dauds selta waroht atrast. Wina tehws bija nabaga kaufmanis, winam nebija til dauds mantas, ka buhtu warejis katram deklam preelisch kuptschofchanas sawu datu doht. Widus dehs Kahrlis negribeja par kaufmani palikt, kas ismahzijahs dischlera amatu, un apprezēja kahda kurpneesa meitu. Tai ar nelahds leils puhrs nebija, bet ar tikumu un Deewabihjofchanu bija bagati puschkota. Deews winu laulibu swehtija ar diwi behrneem, tas wezalais bija meitina, un jaunalais dehlinsch. Ne ilgi pehz tam tapa wezais tehws flims un manidams, ka wina faulite drihs noreetehs, isdaliija pats sawu montu, lai pehz wina nahwes brahtu starpä eenais nezeltohs; jo winsch sinaja, ka wina jaunais dehs Ludis bija fshops, un wifadas willibas pilns, ka tas sawu weentefigu brahli peewils. Un tä ari pehz wina nahwes notika. Ludis sawu brahli nelainigi peewihla.

(Schinis laikds noteek tapat. Es pasinu kahdu fainneeku, kas bija til dauds eekrahjers, ka wareja sawas mahjas par dsimlu nopikt, un trihs deklus un weenu meitu gohdigi isaudsinast. Winsch nomira un wina dehlis isdalijahs, laulus, plawas, ehlas un wisu mantibu, us trihs datahm; widus dehs wezalo par dauds peewihla. Tas lehns buhdams wisu pozeeta; winsch fajija: "Tas ir grehts preelisch Deewa un launs preelisch pasaules, kad ar saweem brahleem teefaschohs." Nu ir trihs fainneeki tajäs mahjäs un wisi dsihwo nabadsiji, jo lauki wairs ne-isdohd senejohs auglus, Deews ir wians ar behrneem swehtijis, jo par wiseem trim brahleem ir jam ostoni behrni winu mahjäs, un war buht wehl kahds atrafees. Kad nu fchee nomira, zil tad fainneeku buhs tajäs mahjäs.)

Tapat Kahrlis ari nesuhdseja, asdewa wisu, ko til Ludis proffija, til weenu dseesmu-grahmatu ar fudraba ahkeem, par peeminu no sawa tehwa patureja. Ludis ar tehwa naudu fahla kuptschotees; fshops, plehfigs, un us wifadu wiltibu ismanigs, winsch tapa drihs tas bagatais wihrs tai pilssehta. Prezetees winsch negribeja, jo feewa dauds naudu istehreschoht; til to wajadfigu fainni winsch tureja. Bet smalkas dahrgas mehbeles, fudraba un selta trauki un nauda, tee bija wina deewekti. Pee sawa brahta Kahrla winsch nelad negahja, ne ari winu pee fewim alluhdja. Winsch lika preelisch fewim leelu almina mahju buhweht un Kahrlim wehleja, lai winsch tehwa wezä mahjä dsihwotu, jo Kahrlis bij lihds schim pee feewas-tehwa dsihwojis. Tä tehwa mahja bija weza, to Kahrlis gribeja pahrbuhweht; bet tila flims un newareja to pabeigt. Tad Ludis lika par sawu maksu wisu gatowu pataishti. Bet Kahrlis to preeku nesagaidija, ka tur wareja ee-eet dsihwoht. Winsch aismiga nahwes meega, un tapa blakam sawam tehvam noguldihis. Winu apraudaja

wina feewina un behrni; Ludis til preelisch laudim behdigis israhbijahs, bet firdi preezajahs, ka tas nams nu winam weenam peederehs, jo to winsch jaw bija isgudrojis, ka sawa brahta atraitni warehs isdihst. Winsch fajija, ka ta nama eekchpuse esohst wehl flaiskala japahrtajsa, un ka tad winsch pats ar tur nahlschoht dsihwoht winam fainneeze nesohst, un wina warejschoht par wisu fainneezibu walbihst, lai wina, lihds wifs gataws tiklu, usmekletu zitu lohtelt, winsch to ihri maksaschoht u. t. j. pr.

Ta atraitne wina lihka mehli palausija un nogahja zitur dsihwoht. Birno mehnesi winsch aismalfaja, ohlu wairs ne, treschä wina gahja pee wina ihres-naudu luhgt, bet wairtal nedabujo, ka til rupjus wahrdus dsirdeht. Nu til feewina faprata, ka bija peewilta, wina gribeja zaur teefahm sawu kaisnibu melleht, — bet paschaj usnahza flimiba, wina nahza nedelas ar treschu behrninu; ka bija meitina. Behrninsch bija wefels, bet pate ar behdahm un nabadsibu nospeesta, neworeja pilnigi wefela tikt. Nabadsiba speeda, nelaika wihra drehbes pahrhoht, lai buhtu maise preelisch paschas un behrneem, jo flimibas dehl ar rohlas darbeem newareja wisu wajadfibu nopelniht. Winas meitina Lehne bija 13 gadus wezo, wina bija to jaw labi ismahjijusi, ta strahdaja zaurahm naktim, lai waretä flimai mahtei kahdu labaku lumofinu apgahdoht, un lai preelisch brahta Jahna (to bija tehmbrahta wahrdä fristijusch) kohds gratis alliktu preelisch fsholas wajadfibahm. Tä wini puhlejahs kahdus diwi gadus. Tad mahte gruhti faslimo. To nabadsiti netweens ne-apmekleja, radi winai nelahdi nebija, un winas wezakee bija sen Deewa preelischä. Sawas behdas un truhlumä nosuhthja wina Jahniti pee sawa bagata fchwahgera Ludi ar to luhgschanu, lai winsch laut kahdu schehlasibu winai parahditu, waj baribu, waj naudu kahdu masumu eedohtu; — bet tas fshopsstulis tilai peezi kapeilus Jahnitim eedewa, fajidams: "Man neweens brahlis naw bijis, tu buhst tur pee zita suhtihis." Tas sehns winu it labi pasina, un raudadams luhdja, lai jel par wina flimo mahti apschelotohs. "Jus tatfchu esat mans tehwa-brahlis," tä Jahnits fajija. Tad Ludis apskaitahs un fajija: "Es nabageem wairal nedohdu, ja negribi pehreenu, tad eij no manahm durwim noht." Jahnitis pahrnahza raudadams pee sawas flimas mahtes. Tahda neschehliba to flimneegi par wifam nospeeda. Wina nolika maso Greetianu few gultä blakam, un peefauza Lehni un Jahniti few klah, tad fajija:

"Mani mihli behrnini, es manu, ka es wairs ilgi nedsihwoschu, un juhs palikfat bahrini, bet nebehdajatees lohti, jo Deews ir juhsu tehwa. Beeluhdseet Winu rihtds un wafarös, un nekeefatees, ka grehli par jums walda, turaites pee Wina haufschteem, tä lä es jums esmu mahzijuse; ne-eitat ubagds, strahdajot tikusch, to lo juhs faprohtat, maist juhs gan preelisch fewim nopelnifat, — bet gruhti, — lohti gruhti jums buhs preelisch masas Greetinas usturu fagahdast. Kohpi tu, Lehne winu, ka lihds schim to est darijusi. Paleegi tu par fainneegi, un neskraida nelur aplahrt. Un tu, Jahniti, wari artween wehl pee wezo lesteri il deenas diwi stundas fshola eet, winsch apfshlija tewi bes maksas mahjihst. Kad est mahjäs, tad nestahwi nelad bes darba, taifi putnu buhri-nus, un daschdaschadas behrnu spehles, tä lä lihds schim to

est darijis; amata leetas tew no tehwa ir deesgan, kad tu neskinkosi, tad tu few un ari preekšč Greetinas maist nopelnisi. Kad es buhschu nomirufi, tad nonefeet scho selta pullstieni pee weza kstera, (to wina no fawas asotes iswilla,) tas ir til dauds wehrtē, ka mani warehs paglabah.

Ta runadama lika fawas roklas us fawu behnu galwahm, winus swehtidama un luhhsa Deewu preekšč wineem, lihds balfs aistrawahs, wehl fawas stihwas roklas us Greetinas galwu turedamai, winas luhpas kustejahs. Ta Deewu luh. dsoht wina fawu garu islaida.

Jahnitis un Lehne nu redseja, ka mahte bija nomirufi, aplampa winas aulstas meefas, un til schegli raudaja, ka pat alminam wajadsetu mihlstim tapt. Masa Greetina raudaja lihds, jebchu pate nesinaja, lamdeht jaraud.

Te par laimi, ka no Deewa fuhthits engelīs, wezais ksterris eenahja; tas winus apmeerinaja, panehma to selta pullstieni, to pahrdewa, un par to naudu sahrku nopirka, un paglabaschanu ischloja.

Pehj behrehm Jahnitis un Lehne mahtes mahzibu klausidami, strahdaja no rihta agri lihds wehlai naktei, bet ir tad knapi til maistiti ween wareja nopelniht; bet kur tad malka un ihres-nauda? Ta nebija wis. — Jahnitis ar Lehni farunajahs, abi no eet pee fawa bagata tehwa-brahla Lubja, kas sin waj no wina kahdu palihdsibu nedabutu? — Bet tas atkal til katram peezi kapeikus eedewa, un aisdina prohjam, draudedams us ahdu doht. Waj tahdi jauni zilweki newarost strahdaht, ne deedeledami maist melleht, ta winsch wehl teiza.

Ubi nabadsini pee Greetinas raudadami pahrahja. Te eenahja faimneeks, un prassija par pagahjuschu mehnest ihres-naudu. Bet kad ta wineem nebija, tad sohlija riht wisus us eelu isswest. — Ko nu nabadsineem dariht? — Jahnitis aistezeja pee weza kstera un tam fawas behdas issubdseja; tas winam fazija: „Nebhdajees wis, mans behls, Deews par jums gahdahs. Man no behrehm wehl til dauds naudas atlika, ka warefim juhfu zeetam faimneeklam to parahdu aismakjaht. Un tad wehl es tew ko teifschu. Manai wezai mahjai ir masa mahjina ahrpuš pilsehtas, es schodeen gribu pee winas aiseet un juhs warefeet man lihdsi nahkt, wina par ruhmi no jums nelo neprahsh; jo wina jaw fen grib kahda bahra behnu peenemt, tad winai ihjaks laiks buhschoht.

To wehst ar preeku Jahnitis pahreza Vihnai. Un wini tuhlin taifjahs us fawu jaunu dshwes weetu eet, tur wezais ksteris winus aifweda.

Ta weza mahte bija lohti preeziga par tahdeem Deewabihjigeem un strahdigeem behrneem. Wina ar teem rihtos un wakaros Deewu peeluhhsa. Par deenu katris ar preeku to strahdaja, ko saprata un mahzeja, un lai gan gruhti, tafschu maist nopelnija. Bet ta weza gaspascha ar teem behrneem ilgi nepeetika; wina tapa flima us mirschanu. Redsedama, ka winas faulite drihs noreetehs, wina atwehleja ar fawa brahla sinu to mahjina teem behrneem, til ilgi, lihds wini paschi katrs warehs preekšč fewim gahdaht. Kad wina nomira, tapa wina no teem behrneem tilpat schegli, ka mahte apraudata.

Kahdu gadu pehj winas mirschanas pahrbrauja Jahnitis H. no Amerikas, ar leelu bagatibu. Tas gribseja pirmal fawus brahluš apmelleht; winsch nogahja us fawa tehwa namu, bet tur til sweschus zilwekus atrada, teem winsch

prassija: „Kur Kahrlis ar Ludi dshwo? Tee winam istahstija, ka Kahrlis ar fawu fewu ir miruschu, un trihs behnini nabadsiba palikuschi, bet to nesinoht, kur tagad dshwojoht, jo Lubis winus ne-efoht peenehmis, ne ari ir gribejis par fawem brahla behrneem pascht. — Pats efoht lizis leelu almenu mahju buhweht, ne-efoht wehl prezejees, bagats gan efoht, bet lohti skohps un plehsigs zilweks.

Jahnitis H. tahdu sinu dabujis, gahja pee awischu redaktora, un lika isfludinaht, ka winsch no Amerikas ka tulfchneeks pahrbrauzis, jo wina manta efoht zaur kuga strandefchanu pohsta gahjust; un tagad pats N. weefniza flims guloht; tad lai wina brahli, jeb brahla-behni par wina apschelotohs un wina nahktu apmelleht jeb kahdu palihdsibu peefuhitu.

Winsch gaidija trihs, tschetras deenas; bet nelo nesagaidija. Tad fuhthija fawu melno fulaini Pedro, ko winsch Amerika bija pirzis, waj tas newaretu Kahla behnus usmelleht. Tas melleja dauds deenas, bet nedabuja; par to Jahnitis H. pehdigi dufmigs palika, un dsina melno fulaini, lai wehl mellejoht.

Weena deena us turgus-plazi eeraudsija winsch weenu mudra sehnu, kas putnu buhrichus preekšč pahrdohschanas nefaja, pee ta peegahjis winsch prassija, lai winam ari weenu pahrdohdoht. Tas sehns fabaidijahs, jo melnu seju wehl nebija redsejis. Bet kad tas wina mihligi usrunaja, tad winsch palika drohschs. Pedro winam prassija: „Kad tu ta il weenu mihligi luhdsi, lai pehrk, kahda truhziba tew ir? — Jo tu ne-isskatees wis, ka tu it nabags buhtu.“ „Al, mihlais melnais draugs! Man tehws un mahte ir fen miruschu, un masa mahsa Greetina nelo wehl newar strahdaht, preekšč tahs es maist gahdaju, un mana weza mahsa Lehne atkal preekšč mums abeem drehbes taifa, tad ari wina nelo nepelna. Tas wis wehl nebuhtu nekas; bet es wakar no weenas zeenigas mahtes dabuju swestmaist, to wina isgahjuschas nedetas awischu lapā eetina, tai es fludinaschanā lasiju, ka Jahnitis H. no Amerikas pahrbrauzis, un N. weefniza flims guloht. Tas ir mans krusitehws, winsch mani nesin, un es ar wina ne-efmu redsejis. — Es wehl rihtu gribu us turgu atnahkt, spehlites pahrdohht, un tad kahdus pahri desmit kapeikas winam nonest. Al, kad winsch wefels taptu, tad man buhtu atkal tehws! To fazijis, sehns ne atbildi negaidija, notezeja prohjam.

Ku Pedro steidsahs pee fawa kunga. Jitaba eegahjis jaw fauja: „Masa (t. i. kungs) dabuju! dabuju! redsat scho buhrinu, to es no wina par peezi kapeikahm nopirku, rihtu winsch atkal nahls turgu ar spehlitehm un tad jums diwidesmit kapeiku atneshs.“

Jahnitis H. dohmigs staigaja pa istabu, kad Pedro eenahja. „Ko tu dabuji? winsch prassija; kas tas par buhrinu? — Kas par spehlitehm?“

„Tohs juhfu krusidehls taifa,“ Pedro fazija. „Un rihta jums diwidesmit kapeikas atneshs, winsch teiza, ka efoht awises lasijis, ka juhs N. weefniza bes maises un apkohpshanas flimi guloht, winsch grib zil til waredams jums palihdschi.“

„Al, ta gohdiga dwehsele!“ Jahnitis H. ifauja. „Nihā wina usmellestim. — Bet tagad es eefchu fawu bagatu brahli apmelleht, waj tad ari winsch nebuhs to fludinaschanu lasijis.“

Winfch apgebrba prafas drehbes un tad pee Ludijs no-gahja; tur winfch netila wis bes peemeldefchanas eelaifte, winfch gan fulainim fajija, ka Ludijs efoht wina wezais brahlis, bet ir tad bija wairaf ka stunda jagaiba, libbs fulainis durwis atwehra, un fajija, lai eijoht eelfcha. Jahnis Ludi atrada us mihfstu samtä krehflu, fihda nakts-fwahrlös apgebrbuschöhs pee sala galda fehdam. Us galda bija dafchadas rehfinuma grahmataf, fetta un papihra nauda. Ne labrihta fweizinafchenu atbildejis, tuhlin Jahnim prafija: „Nu, pafauls klenderi, fo tu no manim gribeft? — Es jaw no tewim efmü dſirdejis, ka tew nefas ne-efoht, un tew ari nefas naw bijis; un tee ir meli, ka kahds kugis ir ſtrandebte, tu til gribi pafauli apmahniht, lai tew naudu famet, ka tu waretu atkal plihtheht; par welti tawi fohti, no manim tu neka nedabuſi.“

„Bet, mihlais brahlit,“ Jahnis luhgdams fajija. „Es biju flims, un zil man bija, fo efmü par ſahlehm un zitahm wajjadſibahm iſtebrejis, es luhgtu, palihdſi man!“ — jeb dohd man ruhmi kahda faktina tawä leelä namä. — Tad wehl es luhgtu, jel kahdu lumofianu maifiti, jo ſchodeen wehl ne-efmu ehdis.“

„Tagad wehl naw maltites laiks; un ruhmi tu wareſi nabagu namä dabuht, tur tew neliks badu mirt; — tas ir manä padohms, tew no manim nefas naw gaidams, tu wari eet, ta ka eſi atmahjis.“

„Bet, wehl weena luhgſchana,“ Jahnis fajija. „Kahrlis ar ſawu feewu efoht miruſchi, tu taſſchu par winu behrneem gahda, es gribetu winus apmelleht, bet nefinu, — fur wini dſihwo, kas ſin, waj pee wineem newareſchu ruhmi dabuht.“

„Tahdas ſmalikas leetas ſtu man neprafi,“ Ludijs duſmigi atteiza. „Waj man wiſi nabagi ir grahmata jarakſta? — Eij labaki! ar leelahm runahm es newaru laiku taweht.“

„Es eefchu gan,“ Jahnis teiza. „Un tewi nelad waires nekawefchu. Bet dohd man rohlu us beidſamahm ardeewahm, ta ka preeſch trihsdefmitpeezeem gadeem kad ſchlibramees.“

Ludijs nebuhtu wis winam rohlu ſneedsis, bet no Jahnä lehnibas winam kauns bija, winfch pazchlahs, ſneedsa ſawu rohlu, un apſmeedams fajija: „Ar Deewu! us labu laimi.“ Tad panehma weenu rubla gabalu un teiza: „Schë tew weens rublis un eij nu wefels.“

Ta tapa Jahnis H. no ſawa brahlä pehz trihsdefmitpeezeem gadeem uſnemis, kad winam ne pafchſtees lika, ne ari maifes kumafu nowehleja. (Tahdi brahlit wehl arweenu atrohdahe, kas eenaidiba dſihwo, un kad ir prezejufchees, tad tohp tas eenais zaur feewahm wehl nilnaks. Waj newaretu labaki eelfch leelakas familijas leelakus preekus eelfch mihleſtibas bandihl?)

Weefnizä Jahnis pahrnahjis, teiza Pedro, fo winfch ta uſtizibas deht tohti mihleja: „Ja Kahrlä behrni ari tahdi zeefſirdigi buhs, tad braukſim us Ameriku atpakat. — Es no ſawa brahlä til weenu rubla gabalu dabuju, to es gribu par peeminu paglabah.“

„Tahdi wini nebuhs,“ Pedro atbildeja. „Fo mafais puika ſohlijahs jums rihlu diwidefmit kapeikus atneſt.“

Mihtä Jahnis H. gahja ar ſawu fulaini us tirgu, to ſehnu ar tahm ſpehlitehm uſmekleht. Pedro to driht eeraudſija, un fo ſawam fungam rahdija. Wini ſteidsahs tam klahſt tikt, tam ſehnam bija trihs maſi rati ar diwi ritareem, tohs winfch

ſohlija weenam ohtram lehti iſdoht. Jahnis H. pee wina peegahja, un prafija, lai winam ari weenus pahrdohdoht. Sehns bija preezigs, kad bes dingefchanas peezi kapeikas dabuja. Jahnis H. ratinüs panehmis gahja winam papreeſſchu, un kad wehſch pretim puhta, tad tihfchi weenu rubla gabalu iſmeta; wehſch to tam ſehnam preti peeputa, winfch to eeraudſijis pazehla un ſauza:

„Zeenigs kungs! jums nauda iſkrita, redſat ſchë wina ir.“
„Man naw nelahda nauda iſkrituſt,“ Jahnis fajija. „Kad tu fo eſi atradis, tad ta tew peeder.“

„Ne, ne, zeenigs kungs.“ Sehns teiza. „Es it labi redſeju, ka jums iſkrita, iſmeklejeet ſawas kules, juhs tad gan ſawu truhkumu atradiſeet.“

„Lai ari buhtu tam fungam iſkritis,“ Pedro fajija. „Kad winfch ſaka, ka winam nefas naw judis, tad tu fo drohfchi wari patureht, un tu jaw ſohliji ſchodeen ſawam kruſttechwam diwidefmit kapeikas noneſt, un nu wareſt weſelu rubuli nodoht.“

„Lai Deews mani paſarga!“ Sehns ſlumigs fajija. „Par netaiſnu mantu. Mana mahſte man mahzija, ka weens netaiſnis graſis ſims labus iſpohſta, kad es to paturetu, zil man tad ſlahde buhtu; un es labi redſeju, ka tam fungam ta nauda iſkrita.“ Do fajidams ſpeeda winfch to rubla gabalu Jahnim ſaujä, un tad preezigi us ſawahm mahjahm ſteidsahs.

(Mihlas mahſtes, mahzat ir juhs ſawus dehlus, atraſtu mantu nepatureht. Un juhs, ſehni, nemeet maſo Jahniti few par preeſſſihmi, atdohdeet atraſtu leetu, kam ta ſuduſi, jo patureht ir til pat ta ſahdſiba.)

Jahnis H. winam lehni pakat gahja, jo winfch redſeht gribeja, kahda mahjä winfch ee-ees. Gedams winfch runaja: Scho rubla gabalu man ari par peeminu wajjaga paglabah; ta pirma ir no ſklohpibas, ta ohtra no taiſnibas zehluſehs.

Pee tahm mahjahm nonahjis, fur tas ſehns eegahja, winfch mageniht pee durwim pallauſijahs, un dſirdeja, ka tas ſehns preezigi ſawai mahjai ſtahſtija, ka nu wareſchoht kruſttechwam diwidefmit peežas kapeikas noneſt. Ta mahja nopuhſtdamees fajija: „Mihlais brahlit, es ari ſawu datu dohtu, bet no teem, fur man naudu wajjadſiga dabuht, es nedabuju. N. teiza, lai atnahloht rihtä, un M. nebija mahjä, ta nu es ſchodeen par wiſam tuſſchä efmü. Jahnis H. ilgaki newareja zeefſt; eegahja tai maſä iſtabinä, ta bija ſklaidri iſſlauzita, galduſch balts noberſis, us to bija dſeefmu-grahmata ar fudraba ahkeem, fo winfch tuhlin paſina, jo ta bija nelaiſka tehwa grahmata.

Mafais Jahnitis ſkatiyahs brihnodamees us to ſweſchu fungu, ka tas winam bija pakat nahjis, un eedrohfchinajahs winu jautahſt: „Juhs, zeenigs kungs, gan wehl gribeſeet no manim kahdus ratinüs pirkt? bet tagad man neweeni naw gatawi.“

„Ne, mans dehl,“ Jahnis fajija. „Es til jums weenu ſiau atneſu no juhju tehwa brahlä Johna, kas M. weefnizä flims gul, un tur ir kahdu rubuli parahda, un tagad winam naw neweenas kapeikas, par fo maiſi nopirkt waretu, winfch, lai gan juhs nepaſiſt, leel juhs luhgt, ka juhs winam palihdſetu, un fo juhs dohtu, es winam noneſtu.“

„Al, mans mihlais kruſttechw!“ Jahnitis behdige iſſauza.

(Turmal wehl.)

G r a u d i u n s e e d i.

Laimiga kahrſchanahs.

Lihbekas pilſſehſtā kahds preekſch 300 gadeem dſihwodams, ſohſi bagats tirgotajs, pee mirſchanas buhdams, fajija uſ ſawu palaidnigu dehlu:

„Mihlāis dehls, eſmu jaw daſchu reiſi ar noſtkumſchanu tewi uſluhſojis, la tu manu krahjumu til neleetigi iſſchkeedi un wehl ar ſchahdeem tahdeem deenas-ſagleem lulees, no kureem, nabadſibā kritiſ, nekahdu palihdſibu newari zereht. Ja tu nelaboſees, tad drihſā laikā pehz manas nahwes ar naba-dſibu un badu eepaſihſees. Kad til tahtu teezi, tad ne-aplaunini dedeledams ſawu familiju, bet labaki pakarees pee ta leela ohka, lo es pagraba preekſch tam eſmu lizis eetaiſiht.“

To fajijis tehws nomira. Dehls preezadamees, la nu reiſi no ſawa pahrrahjeja wafā tizis, wiſu ſawu tehwa mantojumu, las nebija maſs, ſanehma un drihſā laikā ar ſaweem beedreem iſſchkeeda, tā la jits nelas ne-atlikahs, la til tarbu plezōs kahrt un pee jitu lauſchu durwim pa garofai maiſes iſluhgtees. Peepeſchi ſchaujahs winam nelaika tehwa wahrdi prahſtā: „Ne-aplauno dedeledams ſawu familiju!“ un ſchee wahrdi winam la naſis duhrahs ſirdi. No ſirde-apſinas mohzihts wiſch eet pagraba, panem walgu, peeſeen ta weenu galu pee ohka, las pagraba welwē eemuhrehts un deefgan ſiſpēs leelahs buht; tad ihſu luhgſchanu noſſcitijis, met walga ohtru galu ſew laikā un dohma jaw drihſ pee muhſchibas wahrteem buht. Uſ reiſ ohkis, pee lura wiſch walga galu bija peeſehjis, iſraujahs un leela tſchupa ſelta naudas iſbirſt ahra. (Tehws bija tur lizis eemuhreht naudas-lahditi, las lihds ar ahki, pee ta palaxotees, tika iſrauta.)

Wiſch ir glahbts! glahbts no nahwes, no nabadſibas, pat no ſawas palaidnibas. — Sawus lihdsſchinigohs beedrus, luras wiſch tagad ſklaidri paſina, wiſch ar glaimodameem, bet ar tuſſcheem wahrdeem atraidija.

Pee naudas tizis wiſch uſnehra no jauna ſawa tehwa dariſchanas un palika lihds dſihwes galam kreetnis un turigs wihrs. Jahna-behrns.

No mahnu-tiziba ne-iſdara.

Kahdam lungam bija daſchadas leetas noſagtas. Wina dohmas greeſahs uſ kahdu deenaſneeku, bet wiſch tam ne uſ kahdu wiſſi newareja klahſt tikt. Tē winam eſſchaujahs kahdas dohmas prahſtā: kad wiſa wina ſaime, luras ſtarpā atradahs ari ſagliſ, fehdeja pee galda, tad wiſch ſtaſſija pahſ kahdu augſti mahzitu ſwehtzetineeku, las winu pilſſehſtā atnahjis. Schis ſwehtzetineeks ſinoht wiſas apſlehptas leetas. Pee ſchi wiſch nogahjis un tam teizis, la winam daſchadas leetas noſagtas un labprahſ ſinatu, kur tahs leetas tagad atrohdotees. Uſ tam paregis winam atbildejis: ja pehz trihs deenahm un trihs naktim leetas ne-efohſ noliktas wežā weetā, tad wiſch patš atnahſſchoht un parahdiſchoht, kur leetas atrohnahs un las tas ſagliſ efoht.

Schee wahrdi ſagli tā ſagrahba, la wiſch ſagtahs mantas ohtrā deenā jaw bija wežā weetā nolizis.

Druſzinas.

Preekſch kahda laika gahja kahds Pruhſchu ſeldwebels eekſch

L. ar ſawu laulatu draudſeni paſtaigatees. Gluſchi drohſſch-nahja kahds Salkſchu ſaldats winam pretim, uſluhſoja ſeldwebeli ar leelahm azim un eet lepni garam. ſeldwebels newaredams ſaldata nepeeklahjigo uſweſchanohs panest, uſſauz: „Schj! Bſſ!“ Salkſis greeſchahs aplahrt un ſeldwebels to bahrgi uſruno: „Waj tu nepoſiſhti Pruhſchu ſeldwebeli?“ Saldats atbild: „Kā tad lai winu ſauz?“ — ſeldwebels neſinaja neko wairal teikt, paſmehjahs un gahja tahtak.

Garidſneekſ: Nu Sepi, lo teikſi?

Semneekſ: Peedohdat zeen. lungs, es eſmu no altara lo nonehmis.

Garidſn.: Nu tad neſ to tuhlin atpakal.

Semn.: Tur wina ir, mana ſeewa!

Dakteris: Tas jaw ir wairal, la waru pagehreht, mihlāis draugs. Juhs ſklaitat man 100 gulſchus kur juhs til 50 apſohlijat, kad es juhſi ſeewu iſſeedeschoht; bet Deewam ſchehl ta nomirufi.

Semneekſ: Tapehz, zeenigs daktera leeklungs, kad wairal eſat darijuſchi, la apſohlijat, tad lohs 50 gulſchus klahſt peedohdu. G. Schmidt.

Nerahtnis puika.

Kahds tehws, ſawu nerahtnu dehleu rahdams, uſ to fajija: „Ja tu tahds nerahtnis palikſi, tad Deews tewi ſohdihſ: kad tu leekſ buhſi, tad Deews tew ari dohs nerahtnus behrnus, las tewi tapat kaitinahs un tawu dſihwi tew ſuhru padarihs, la tu to man dari.“

„Teht,“ nerahtnis puika atteiza, „juhſ buhſeet, behrnus buhdams, pret ſawu tehwu ari nerahtni bijuſchi, la Deews Juhs ar nerahtnu behrnu ſohdijis.“

Trihs kahſas reiſā.

Witebſſas gubernija neſen notikahs, la trihs kahſas weenā reiſā tika noturetas, prohti tai 1mā Oktoberi arendators W. lungs ſwehtija ſawas ſudraba kahſas, un tai paſchā deenā wina dehls pahrweda jaunu ſeewinu mahjas un wina meita tika iſprejeta.

Schis trejas kahſas til tſchetras deenas ar leekem preekeem ſwehtitas.

Mihlakas azis.

Waj tawas azis irāid ſwaigſnes,

Kas ſpulgo bebeſs ſlumā?

Zeb ſwehrodamas uguns leesmas,

Kas wilno elles dibinā?

Ja ſwaigſnes tahs, las ſpihd til ſpoſſchi

Kad ſlatohs winu dſilumā,

Tad kauj lai ari ſldohs drohſchi

Es winu ſtardš turumā!

Ja tahs ir nedſehſchamas leesmas,

ſeekſch kurahm ſirds un waigi ſwiſt,

Tad luhdſu atkauj man ſchis breeſmas:

ſeekſch winahm dſiſt eekſchā triſt!

Dahbola ſehlads.

Atbiledams redaktors Ernſt Plateſ.